

fredning af bondegårde fra denne periode. En netop gennemført temagennemgang af mejerier har resulteret i forslag om fredning af 4 af de ca. 1700 opførte mejerier. Indenfor det offentlige byggeri er folkeskolens bygninger fra perioden 1850-1900 ved at forfalde eller blive ombyggede i et sådant omfang, at fredningsværdier forsvinder. Der er derfor igangsat en temagennemgang om emnet. Også den nyere tids byggeri er udsat for store ændringer og tab af fredningsværdier, hvilket resulterer i fredningsforslag. Der gennemføres derfor også temagennemgange af nyere bygninger f.eks. en igangværende om arkitekt Mogens Lassens boligbyggeri.

Til nr. 15 (§ 20, stk. 3 og 4)

Miljø- og energiministeren kan i samarbejde med kommunerne foretage kortlægninger og registreringer af by- og bygningsbevaringsinteresserne til brug for de enkelte kommunalbestyrelses arbejde med kommune- og lokalplaner.

Kortlægningen og registreringen af bevaringsværdier har siden 1989 været gennemført – oprindeligt af Planstyrelsen, senere af Skov- og Naturstyrelsen – efter SAVE-systemet, som er udviklet i Miljø- og Energiministeriet. Kortlægningen og registreringen er hidtil udført i et tæt samarbejde mellem den pågældende kommune og Skov- og Naturstyrelsen. Det har været frivilligt, om en kommune ville indgå i dette samarbejde. Sådant skal det også være fortsat.

Det vigtigste formål med SAVE-systemet er at få tilvejebragt et grundlag for varetagelse af by- og bygningsbevaringsinteresserne i den kommunale planlægning og administration. På en ensartet og forholdsvis enkel måde kortlægges, registreres og bearbejdes oplysninger og viden om de historiske bymiljøer, bebyggelser og bygninger. Deres arkitektoniske kvaliteter og kulturhistoriske interesse m.m. vurderes med henblik på deres bevaring. Registreringen af bygninger omfatter som hovedregel alene bygninger opført før 1940.

Et andet hovedformål med SAVE-systemet er at informere offentligheden om resultaterne af kortlægningen og registreringen, således at der kan skabes en bred forståelse for bevaring af de arkitektoniske og kulturhistoriske værdier, som byer og bygninger repræsenterer. Systemet indeholder derfor også en metode til udarbejdelse af publikationer i form af »kommuneatlas«, »byatlas« og »bydelsatlas«, som er udgivet af Planstyrelsen og senere Skov- og Naturstyrelsen.

Kommunerne, de lokale museer og interesseorganisationer er repræsenteret i følgegrupper for de enkelte projekter. De fleste større opgaver udføres af konsulentfirmaer, så vidt muligt med regional til-

knytning. Ministeriet har hidtil afholdt de væsentligste udgifter ved projekternes gennemførelse, der i gennemsnit beløber sig til omkring 1,3 mio. kroner pr. projekt, hvoraf kommunerne typisk har afholdt cirka 60.000 kr.

Det er hensigten, at kommunalbestyrelsen i det videre registreringsarbejde skal bære en større andel af udgifterne til såvel registrering af bygninger som udgivelse af atlas. Der er hidtil gennemført kortlægnings- og registreringsprojekter i 45 kommuner. Skov- og Naturstyrelsen skønner, at det fagligt vil være hensigtsmæssigt at gennemføre projekter i yderligere 55 kommuner, som har forholdsvis store koncentrationer af by- og bygningsbevaringsværdier. Herefter vil over halvdelen af landets bygninger opført før 1940 være registreret og vurderet, og de fleste værdifulde historiske bymiljøer vil være kortlagt. Det eventuelle yderligere kortlægnings- og registreringsbehov vil løbende blive vurderet i lyset af de indvundne erfaringer.

Gennemføres denne strategi vil ca. 100 kommuner have fået gennemført kortlægnings- og registreringsprojekter efter SAVE-systemet.

Med lovforslaget lovfæstes i § 20, stk. 4 den praksis, hvorefter miljø- og energiministeren ca. hver fjerde år udarbejder en fortegnelse over de fredede bygninger, jf. afsnit 2.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 16 (§ 21, stk. 2)

Forslaget er en konsekvens af, at kommuneplanloven blev ændret til planloven ved lov nr. 388 af 6. juni 1991, lov om planlægning.

Miljø- og Energiministeriet vil som nævnt udsende en vejledning til kommunerne med eksempler på, hvordan lokalplaner med bevaringsformål kan udarbejdes med baggrund i SAVE-registreringen.

Til nr. 17 (§ 23, stk. 1, 4. pkt.)

Efter den gældende lov skal Det særlige Bygningssyns indstilling så vidt muligt foreligge, forinden der sker underretning af bl.a. ejeren efter § 6, stk. 1, hvorved de midlertidige retsvirkninger indtræder.

De midlertidige retsvirkninger kan dog i særlige tilfælde sættes i kraft, forinden sagen forelægges for Det særlige Bygningssyn. Underretning efter § 6, stk. 1, kan således straks ske, når formålet med fredningen ellers ville forspildes. Dette vil eksempelvis være tilfældet, hvis en fredningsværdig bygning umiddelbart er truet af nedrivning, og der derfor ikke er tid til at afvente den sædvanlige procedure. Det er i dag ministerens (Skov- og Naturstyrelsens) vurdering, hvorvidt et fredningsforslag skal have